

Nr 725

Av herr Åkerlund, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 124, med förslag till lag om igångsättningstillstånd för byggnadsarbete.

(Lika lydande med motion nr 881 i Andra kammaren)

I proposition nr 124 föreslås, att säsongutjämningen för byggnadsindustriens arbetskraft skall övergå till att bli en angelägenhet för frivillig samverkan mellan byggarbetsmarknadens parter under aktiv medverkan från arbetsmarknadsmyndigheternas sida. En permanent fullmaktslag skall dock finnas som, därest de frivilliga åtgärderna visat sig inte kunna trygga säsongutjämningen, ger Kungl. Maj:t möjlighet att förordna att igångsättningstillstånd av arbetsmarknadsmyndighet skall inhämtas innan byggnadsarbete påbörjas. Det nya, på frivillig planering grundade systemet genomföres successivt under en tvåårig övergångsperiod fr. o. m. den 1 juli 1963, då den nuvarande byggnadsregleringen upphör att gälla.

I tredje lagutskottets utlåtande nr 7 vid 1961 års riksdag i anledning av proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963 av lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete utgick utskottet från att lagen inte skulle behöva erhålla förlängd giltighet efter sistnämnda datum. Genom övergångsbestämmelserna i den nya lagen kommer i praktiken byggnadsregleringen såsom den för närvarande tillämpas att förlängas intill den 30 juni 1965 med undantag för de orter, dvs. sammanlagt något över åttio kommuner, där lokala samarbetsnämnder för närvarande finns inrättade. Konungen anses nämligen ha förordnat att byggnadsarbete icke må påbörjas utan igångsättningstillstånd inom område, inom vilket den 30 juni 1963 för byggnadsarbetets igångsättande erfordrades tillstånd av arbetsmarknadsstyrelsen eller länsarbetsnämnd. I den mån ej Konungen annorlunda beslutar, kommer alltså dylikt förordnande att gälla för huvuddelen av orterna inom landet intill den 30 juni 1965. Mot bakgrund av tredje lagutskottets uttalande framstår ett dylikt förslag till lagstiftning som svårförståeligt.

Enligt min mening finns det icke något bärande motiv för den föreslagna fullmaktslagen. Den övervägande delen av byggnadsverksamheten bedrivs av företag som anpassat sin produktion i sådan riktning, att vinterbyggen numera anses som en fullt normal företeelse. Det måste också anses principiellt otillfredsställande att som ett led i en arbetsmarknadspolitik, som fått allt större resurser till sitt förfogande för att kunna fungera smi-

digt och effektivt, införa en lagstiftning med syfte att åstadkomma en speciell reglering för en viss del av arbetsmarknaden.

Jag vill även här citera vad departementschefen anfört om säsongutjämningen inom byggnadsbranschen:

Nya tekniska rön har gjort vinterbyggande möjligt i större utsträckning än tidigare. Forskningen och utvecklingen på detta område fortgår. En pådrivande faktor för ökat vinterbyggande har blivit de ökade investeringarna i maskiner och tekniska hjälpmedel. I samma riktning verkar det ökade antalet fast anställda tjänstemän och tekniker hos byggnadsföretagen. I och med att de fasta kostnadernas andel av den totala produktionskostnaden stigit, har det blivit mer angeläget att hålla verksamheten i gång under så stor del av året som möjligt. Nödvändigheten av en god och långsiktig planering av byggnadsföretagen har blivit uppenbar för alla intressenter. Värdet av samverkan mellan myndigheter, företagare och arbetstagare torde inses av de berörda parterna. Som ett led i samhällets planeringsåtgärder har till socialdepartementet knutits ett särskilt byggråd, sammansatt av representanter för intressenterna inom byggnadsbranschen och med uppgift att överlägga i frågor av betydelse för sysselsättningen inom byggnadsindustrin. För de statliga myndigheterna har utfärdats direktiv att i möjlig mån söka få statliga byggnadsarbeten förlagda till vintersäsongen. Ett nytt inslag i planeringsverksamheten är de förra året utfärdade bestämmelserna om bostadsbyggnadsprogram, som flertalet kommuner med mera omfattande bostadsbyggande skall upprätta. Det rör sig om rullande femårsplaner, som skall hållas aktuella genom att årligen förnyas för de närmast följande fem kalenderåren.

Härtill kommer att erfarenheterna från de lokala samarbetsnämndernas verksamhet synes vara så positiva att all anledning finnes att gå vidare med dylik verksamhet. Att en sådan verksamhet skulle kunna misslyckas förefaller föga sannolikt icke minst med tanke på de möjligheter till påverkan från myndigheternas sida som redan finnes genom att huvuddelen av bostadsproduktionen finansieras med statliga lån.

Åberopande det anförda hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 124.

Stockholm den 18 april 1963

H. Åkerlund